

Spel männen 2.90

onella folkmu-
sin egen väg
a med.
re har jag
spelat svalt,
mycket allvar.
något sätt. Nu

eller 0221/129 71.

GROUPA & LENA WILLEMARK – "Månskratt" (Amigo)

Fjärde lp:n med Groupa, sedan Filar-folket lagt av, den nya folkmusikens största profiler. Här är Lena Willemark med och sjunger och det är förstås detta som skiljer mest från de tre tidigare instrumentala plattorna. Man kan till och med höra några av de fem killarna i bandet använda rösten här och var.

Groupa lanseras som något av svensk World Music, ett begrepp som nu används för att popularisera folkmusiken. Jag har inget att invända mot detta och med medlemmar från Skåne i söder till Jämtland i norr stämmer väl beteckningen synnerligen väl in på Groupa. Av de elva bitarna/visorna på skivan är bara tre traditionella, resten har komponerats, framför allt av Mats Edén. Om dessa nyskrivna stycken hör hemma i någon tradition är jag inte kapabel att säga. Men det folkmusikaliska loggolvet känner man dock igen överallt.

För övrigt är det blåset man märker mest. Bill McChesneys basklarinett, Jonas Simonsons flöjt och bassax och Gustav Hyléns kornett. Suggestivt, tätt, väl arrangerat. Hållbus Totte Mattssons vildsinta spel på gitarr och luta och Mats Edéns fiol och dragspel kommer något i skymundan, även om Edén är solist ganska ofta.

Det här är oerhört professionellt och bra gjort. Kanske ingenting för traditionister, men definitivt ett fräscht

Hört:

när jag sett bandet och Lena på scen märker jag att pojkarna skrattar och improviserar mera. Det hörs också på skivan. Kanske är det Lena Willemarks förtjänst, hennes spontana glädje i musiken är i alla fall inte att ta miste på. Här heter höjdpunkten "Vallevan", en fin visa från Närke.

Bland låtarna heter min favorit "Skymning". En underbar liten melodi signerad Gustav Hylén. En stillsam godnattvisa som mycket väl fyller sin plats som skivans sista spår. Annars är det minsann inga lättköpta bitar som Groupa serverar. Därför är det dubbelt viktigt med den innerlighet, glädje och spontanitet som trots allt tittar fram.

BARNVISOR – "Välkommen till världen" (Södermanlands Spelmans- förbund) / "Titel, tåtel, spela- ros..." (Länsmusiken i Jämt- land m fl)

I Södermanland har man tagit ett briljant initiativ under Folkmusik och Dansåret 1990. Man har spelat in en kassett med barnvisor och ramsor som i år delas ut till alla nyfödda i länet. Ett initiativ som naturligtvis fått efterföljare – ett bättre sätt att i 1990-talet föra vistraditioner vidare går knappast att hitta. Bland efterföljarna finns folket i Jämtland/Härjedalen vars kassett också

nått Spelmannen.

Kassetterna är påfallande lika. En vacker akvarell som omslag och på bandet sjunger ett antal "frivilliga" en mängd sånger och ramsor. På sörmåningarnas kassett finns 32 sånger och ramsor, a cappella i samtliga fall utom ett där ett hackbräde är med. Några småbarn "ackompanjerar" också som sig bör här och var.

Norrlänningarna har fått med 42 visor och ramsor och har också använt instrument på några fler ställen. I övrigt är det inte mycket som skiljer kassetterna åt. Bortsett från den tydliga lokalfärgen då. Det är i högsta grad lokala visvarianter på bägge utgåvorna.

Det är ett roligt urval av små visor man gjort. Och naturligtvis finns alla texter med. Personerna som sjunger är alla "vanliga" killar och tjejer, tanter och farbröder och det tycker jag är bra. Det här är alltså ingen elegant studioinspelning där proffssångare tagit alla tänkbara finesser till hjälp att göra ett tekniskt mästerverk.

Nej, här är det folk som sjunger för sina barn. Precis som du och jag. Jag hoppas att kassetternas upphovsmän når sitt mål – att inspirera alla att leta fram sina egna visor och föra dem vidare genom sina barn. Kassetten kan tjäna som exempel, låtarna kan man planka. Om man nu inte plötsligt kommer på lokala varianter när man sitter och lyssnar.

Ni som inte bor i Sörmland och får barn i år kan ändå få ett exemplar av kassetten. Den kostar 70 kronor, pengar som man sätter in på postgiro 71 55 33-6, Sörmländska Folkmusikfonden. Skriv vad ni vill ha, namn och adress, så kommer kassetten på posten.

Vill man ha den jämtländska kassetten kan man kanske ringa länsmusiken i Östersund och höra sig för. Tel 063-14 72 50.

LEIKSTULAGET – "Som fjällbäckens porlande" (JMP)

Inte trodde då jag att jag skulle få höra Lapp-Nils på bosoki så länge jag satt här som recensent. Framför allt då inte via en ny LP med Leikstulaget från Jämtland.

Men här är den.

Jämtpolskan står förstas i centrum när Leikstulaget samlas i studio. Men här har man övergivit de strikt traditionella sätten att spela de karaktäristiska bitarna från fjällgränsen. Jodå, fiolerna finns där och man kan höra dragspel och munspel också. Men, som sagt, även bosoki, altfiol och kontrabas, klarinett och hardingfela. Leikstulaget vill visa olika sätt att hantera låtarna.